

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Invitare la prenumeratiune.

Cu numărul acesta ziarul nostru intră în anul 46 al existenței sale.

Deschidem deci abonament nou la ziarul „Telegraful Român” pentru anul 1898, cu prețul, care e indicat în fruntea ziarului.

Ziariul se va espeda numai aceluia, cari vor trimite abonamentul.

Cei trei numeri dela începutul anului se trimit tuturor vechilor abonați ai ziarului nostru.

Cine nu va restitui numărul trei primi, va fi considerat ca însinuat de abonent.

Abonamentele se trimit la administrațiunea tipografiei arhidieceșane, Sibiu, (Nagy-Szeben), strada Măcelarilor Nr. 45.

Deoarece restanțele pentru ziarul „Telegraful Român” cu suplimentul „Fóia Pedagogică”, pentru anul 1897, se urcă la cifra de aproape 10.000 fl. și astfel susținerea „Fóiei Pedagogice”, ca supliment la ziarul „Telegraful Român”, fără periclitarea fondului tipografiei arhidieceșane, era imposibilă, comisiunea administrativă a tipografiei arhidieceșane a fost necesitată a sista aparițiunea suplimentului „Fóia Pedagogică”.

Sibiu, 1 Ianuarie 1898.

Administrațiunea
Tipografiei Arhidieceșane.

1898.

Puține momente ne mai despart de finea anului 1897, căci ne apropiăm deja de pragul noului an și pe când ziarul nostru va ajunge în mâinile onoraților cetitori, vom fi trecut deja peste acel prag și intrat în raionul încă necunoscut al anului proxim.

Acastă trecere ne face, ca din prag să ne mai uităm odată în trecut și apoi să căutăm a observa și cele ce ne așteaptă în viitor.

Deja cifra anului 1898 duce gândul nostru cu decenii îndărpt și ne indică, că să împlinescă o jumătate de veac dela anul 1848, an cu scumpe și mărețe aduceri aminte, precum pentru Europa întrégă, așa și în special pentru poporul românesc. El formeză epocă în viața neamului nostru.

Ce am fost noi înainte de 48?

Un popor încă amorțit de gravitatea și asprimea timpurilor din care sporadice se iviau indiviți mai conșcii de originea și individualitatea lor, bucinând trezirea conaționalilor lor din

somnul, ce li-se părea aproape „de mörte”.

Dar glasul lor a sunat parte în pustiu, parte în cercuri prea mici, încât efectul a fost însemnat. Evenimentele anilor înainte de 48 însă au înmulțit în mod considerabil fanfarele neamului nostru și au întărit glasul lor, încât dormitarea și mai departe era imposibilă. Deșteptarea a urmat și geniul național a aruncat sēmēnta conșcienței de sine și de aparținere la un popor compact și numeros.

Sēmēnta a cădut pe pământ bun, căci în curând poporul se pronunță în adunarea etnică 3/15 Maiu ca o individualitate etnică cu drept de existență nediscutaveră.

Fiind conșciența noastră odată trezită, ea a produs și rōdele sale.

Nime nu va putea nega, că noi în cele cinci decenii am făcut progrese însemnate. Am înființat școle medii, seminarii, preparandii, școle de fete, școle populare; ne-am întărit pe terenul economic; am adunat fonduri culturale, am ridicat biserici, am crescut o inteligență frumoasă etc. etc. Inceputam dela alfa și ne a succesa a absolva câte-va litere din alfabet. Unde am fi însă între alte condițiuni, fiind pe deplin liberi și împărțându-ne de ajutoriul moral și material al stăpânitorilor țării?

Aceștia nu numai nu ne lasă în pace să înaintăm, nu numai nu ne oblesc calea, ci din contră ne-o umplu de pedeci și bolovani.

Cerul vieții noastre naționale a devenit tot mai înourat, ba în anul trecut norii s’au chiar înegrit; tempestățile au clocotit printre ei cu amenințare. Sufierea unui vânt favorabil, care să schimbe constelațiunea de aji cu greu o sperăm și în anul viitor.

Abia în zarea îndepărtată se ivesce o licărire de lumină. Sunt stările din Austria. Aceste deșteptă și susțin în noi speranța în o schimbare spre bine și dreptate.

În Austria au dăinuit multă vreme aceleași referințe, ca și la noi, și acolo au fost produs chiar rezultate seducătoare. Dovadă Bucovina. Elementul român inteligent era aproape întreg și mai este în mare parte încă și astăzi nemțit. Astuția austriacă a știut prin titli, decorațiuni, ranguri etc. să despartă boerimea de poporul său și să-i infiltreze dragostea unei creșteri străine, ceea-ce ușor poate avé de urmare trecerea în tabere străine cu aspirațiuni contrare poporului din care a eșit.

Așa în Bucovina, așa în alte țărișore aparținătoare, încât era pe-aci să se credă, că Austria este germână.

Aji însă lucrurile și-au schimbat mersul. Chaosul a primit în cursul său natural mai multe centre și este o imposibilitate a opri formarea normală a diferitelor individualități cu aceeași tendență centrifugală.

Situațiunea se caracterizează potrivit prin cuvintele adresate de profesorul Dr. Jagić romunitului învățat germân Teodor Mommsen, prin cari rectifică enunciațiunile lui Mommsen cu privire la concepțiunea și chemarea Austriei.

Étă ce țice între altele Jagić:

„Așa cum îți închipuiesci și cum „doresci d-ta și acuma Austria, aceea „e o iconă a trecutului, ér nici decât a

„presentului, cu atât mai puțin a viitorului. Accentuez anume a viitorului... Austriei îi suride un frumos „și strălucit viitor. Numai cât să nu „ne închipuim sub Austria un stat centralizat, unitar germân. Un astfel de „stat ar fi lângă Germania tot așa un „isvor de perplexități, ca și un stat „slavic lângă Rusia. Intre aceste două „mari potențe Austria trebuie să devie „aceea, la ce de sine o duce procesul „istoric, milenar al dezvoltării naturale „a lucrurilor: anume un stat poliglot „compus din diferite popore deșteptate „în conșciența lor națională și nisuitoare „în egala măsură spre cultură, cari „sunt avisate nu la apăsare ci la împumutată ajutorare și încredere.

Éră în urma argumentărilor lui Jagić și Mommsen susține în epistola răspuns:

„Intocmai așa precum indică d-ta „mi-am închipuit și eu totdeauna viitorul Austriei, etc.

Dezvoltarea lucrurilor din Austria nu pōte rămănea fără influență în țările de sub corōna Stului Ștefan. Aici forța apăsătoare este pōte mai necrutătoare, dar cu tōte aceste Maghiarilor le lipsesc multe din mijlōcele desnaționalizătoare ale poporului germân.

Nu le-a succes Germănilor în Austria desființarea neamurilor negermâne. Tendențele lor s’au lovit de conșciența națională deșteptată a poporelor negermâne și mai ales a Boemilor. Acastă consecință a produs o situațiune, în care bărbații dela cărma țării trebuie să stee de vorbă și să consulte cu bărbații poporului deșteptat.

Așa nu le va succede nici Maghiarilor desființarea poporelor neghiare, dacă și noi nu vom sta cu mâna în sus, ci vom ști să creăm zidul de rezistență, de apărare.

Acel zid nu pōte fi decât conșciența națională. Preocupațiunile tuturor bărbaților nostri cărturari trebuie să fie îndreptate spre cultivarea acesteia.

Făcut-am — nu i vorbă — dela 48 frumos progres în direcțiunea acastă; cu tōte aceste, cine cunoșce ținuturile, locuite de Români, va trebui să admită că multe sunt locurile, unde poporul și acuma dōrme încă. Numarul celor ce trăesc în indiferentism și letargie națională este fōrte mare, căci de n’ar fi așa, n’am sta acolo, unde astăzi suntem.

Tōte ocasiunile și tōte mijlōcele trebuiesc deci folosite pentru ca să se deștepte conșciența națională acolo, unde lipsește și să se întărească acolo unde a încolțit.

Preoți, învățatori și tot natul conșciu este dator să lucre în acastă direcțiune, propoveduind dragostea de lmbă, de lege, de moșie, de instituțiunile bisericești, de obiceiuri, datini jocuri etc. și cu un cuvânt de tot ce formeză specifică noastră viață națională.

Nuăm acastă pōte fi garanția, că lucrăm pentru asigurarea viitorului nēmului nostru; ér când conșciența națională va fi în toți fiii deșteptă și întărită, atunci nici porțile iadului nu vor birui fortăreța noastră.

Dr Elie Cristea

Salarisarea preoților. Foile magiare din 8 Ianuarie 1898 st. n. publică următorul comunicat:

Precum i-se anunță din Viena lui „Magyar Értésítő” proiectul de lege referitoriu la congruă s’a substernat Maiestății Sale pentru prealabilă aprobare. Proiectul de lege dispune întregirea salariilor preoților la 600—800 fl. așa, că o dotațiune mai mare e legată de o cualificațiune mai înaltă și termină condițiunile cererilor ce se vor înainta din partea confesiunilor pentru întregirea salariilor preoților. Regularea congruei preoților catolici de ritul latin fiind încă în curgere, proiectul pentru aceia încă nu dispune nimic, dar și până atunci, până când afacerea congruei catolice va fi regulată definitiv, proiectul se sprijinește, ca și preoții acestor confesii să fie împărțite cu asemenea ajutoare. Proiectul acasta de lege regulază așadar numai dotarea preoților bisericilor unitare, a celor două protestante și a celor greco-orientale române și sërbe.

Proiectul se țice, că constă din 19 paragrafi și va fi remis în țilele proxime următoare guvernului.

Ortodoxismul în Turcia. Stirile telegrafice mai noue ce ne sosesc din Constantinopol în chestiunea întăririi bisericești ortodoxe din imperiul otoman tōte sunt favorabile. Credincioșii bisericești nostre, trecute prin atâtea lovituri, au aflat ascultare la Înalta Pōrtă, care s’a declarat înduplecată a le încuviința organizația cerută. Sau satisfăcut deocamdată Bulgarilor otomani, cărora li s’au acordat trei berate. Episcopii bulgari nou sfințiți pe sēma eparchiilor din Turcia, ș’au ocupat deja scaunele, la ceea-ce patriarchatul ecumenic și-a dat învoirea sa prealabilă. Realizarea acestor trei berate, care e a se datori în prima linie muncii neobosite desfășurate de exarchatul bulgar și de agentul diplomatic Markov, — a fost primită în cercuile credincioșilor precum și în cele politice din Bulgaria însăși cu mare însuflețire. — Se asigură că Pōrtă va împlini în curând și dorințele Romănilor otomani, căci tratările, ce deurg în chestiunea acastă între Pōrtă și guvernul român, au un mers favorabil Romănilor.

Parlamentul maghiar, în ședința de Sēmbătă a încheiat discuția asupra proiectului de lege despre provisoriu. Proiectul s’a votat. Cu discuția asupra proiectului despre legea muncitorilor se va încheia actuala sesiune a Dietei.

Ugron retras de pe arena politică. Marele demagog de odinōră al parlamentului unguresc Ugron Gábor, unul dintre cei mai veninoși și temuți adversari ai lui Bánffy s’a retras dela politică. Țilele aceste a adresat lui Bartha Miklós, presidentul clubului independist o scrisōre, în care își face cunoscută hotărērea sa. Causa retragerii sale — după cum spune în scrisōre — e, că „cu o inteligență coruptă și popor neputincios nu se pōte duce la învingere lupta constituțională pentru independență”. Ducerea luptei mai departe o încredințeză pretinului său Bartha.

„Los von Rom!“

(Situafia catolicismului în Austria.)

În epoca această de fermentațiune politică în Austria, s'a putut remarca în sinul poporului german o pornire dușmănoasă catolicismului.

Se știe că Austria este un stat per eminentiam catolic. Statele de jos ale Austriei sunt și astăzi ocrotitoare în mod fanatic a tuturor așezămintelor catolice. Nicăiri între popoarele germane catolicismul nu sa afirmat atât de resistent ca aici.

Nu este însă mai puțin adevărat ca acest catolicism a fost întotdeauna și isvorul de certă între frați. Ciocnirile cele mari între Prusia și Austria și chiar și ciocnirile interne, ura și separatismul confesional tot de cătră acest catolicism au fost provocate. Căci dela timpul reformatiunii încôce toți Germanii de bine propagau adevărul, că biserica cosmopolită catolică nu asigură în deajuns existența națională a popoarelor germanice.

Plecând din această considerațiune, mai mulți învățați germani, cu durere de nēm, au isbutit deja în secolul trecut a înființa societăți catolice ce se numiau vechi-catolice (alt katholisch), au scopul de a lucra pentru separarea bisericii catolice germane de biserica romano-catolică și de ași redobândi caracterul național bisericii lor. Aceste reuniuni vechi catolice, de cari există mai multe în Austria și vreocâteva în Germania, au lucrat necontenti și desvôltați și astăzi o frumôsă activitate pentru păstrarea naționalismului în biserica germană.

Germanismul reclamă activitatea acestor reuniuni în deosebi acum, când tôte elementele germane sunt chemate la luptă pentru hegemonie în contra slavismului. În această luptă adevărații catolici s'au confirmat de dușmani ai cauzei germane. Scim dór că în luptă disperată mai nouă din parlamentul austriac, partidul catolic-german în frunte cu semi-duxul Ebenhoch a stat în tabăra lui Badeni, spriginind tôte acțiunile acestuia îndreptate contra elementului german. Astfel catolicii-germani s'au făcut vinovați de tradație de nēm. Poporul a timbrat pe acesti deputați de trădători, colegii lor i'a scuipat și huiduit, diarele naționale germane i-a acuzat și de judecat.

Mai mult însă a isbucnit ura și disprețul față de acesti catolici trădători ai germanismului, la marele congres german ținut în Lintz în 5 Ianuarie, n. a. c., unde oratorii au dovedit, că ținuta clericalilor, a trădătorilor din tabăra germană, este primejdiosă nu numai germanismului ci și religiei, pe care nu o apără din convingere.

Cât de nenorocitor este catolicismul pentru Germani, sa putut vedé din cele întemplate la o mare adunare a catolicilor vechi, ce s'a ținut în 6 Ianuarie în Viena.

Adunarea această s'a ocupat mai deapropo cu modalitățile separării bisericii vechi germane de cea romano-catolică. Oratorii au

fost tare înverșunați în potriua catolicismului. Devisa celor întruniți a fost: Jos catolicismul!

Etă unele amănunte dela această adunare. Preotul Wolf (nu deputatul) vorbește pe larg despre biserica catolică veche ca biserică națională. Arată că în timpul din urmă s'au făcut din partea Romei sistematice încercări de a uni biserica orientală și cea anglicană cu bis. romano-catolică. Aceste încercări însă au fost frustrate prin faptul că Roma a intenționat convertiri ce jignesc individualitatea singuraticelor biserici. Precum însă Rușii, Sërbi, Românii și Grecii își au biserica lor națională și independentă, astfel trebuie să și o aibă și Germanii. „Trebuie să arătăm — dice Wolf — calea, pe care trebuie să se elibereze poporul german de ultramontanismul apăsător, care împedecă ori ce mișcare spirituală. Acesta (ultramontanismul) încheie dór legături cu dușmanii naționali ai germanilor pentru aș ajunge scopurile naționale... sfârșește arătând necesitatea bisericii naționale.

Arhitectul Benesch, al doilea orator al adunării, afirmă că în Roma întotdeauna sa lucrat în contra unității germane, că în teresul confesional a fost totdeauna suprapus celui național. Astăzi e lozincă: „Să ne desfacem de Roma“ (Los von Rom!) și această devisă trebuie realizată prin fapte.

Prentu catolicism a vorbit în această adunare numai un student universitar, care însă a sternit resens și indignațiune. Așa bunădóră când studentul a susținut faimôsă dogmă despre un cap vëdut al bisericeii, care ar fi singur papa, lucru ce l'ar dovedí predeplin cuvintele: „Tu es, Petrus“ etc, adunarea a isbucnit în: „Acesta-i o falsificare!“

La sfârșit presidentul enunță dorințe adunării de a supune chestia punerii pe base curat naționale a bisericii germane unei discusiuni de teologi de tôte religiunile.

Această adunare a catolicilor vechi, amintitul congres ținut cu o di mai nainte la Lintz, și atitudinea presei naționale germane arată în mod destul de lămurit starea precară a catolicismului în Austria. E bine să ținem și noi cont de aceste mișcări, din cari un lucru reiese mai la evidentă: catolicismul este dușmanul naționalismului, mărind totodată ura și zizanzia între frați.

La rëvaș!

Crăciunul în Sibiu.

Nicăiri nu au sërătorile noastre cele mari atăta farmec ca și idilica vieță a poporului dela sate. Aici se desvôltă în tótă frumuseța lor strămoșeștile obiceiuri și bucurii, pe când în orașe inteligența română în mare parte a acceptat datini străine, desconsiderând aproape total cele de acasă, în cari ca copii am crescut.

Mai ales pomul de Crăciun a aflat înțrare în cele mai multe familii române, atât la noi cât și dincolo de Carpați, deși în unele

casuri bărbății cërca ai încheide ușa, arëtând cu exemple că admitându-l, venim în conflict cu usul poporului, pentru-care bradul împodobit este o reamintire de tristețe. Poporul nostru adevăc pune la capul unui ficior holteiu ori fete mari, repausate, un brad frumos chitit cu bercă, pantlici și batiste.

În urmarea acestora un șeran dela isvorul Mureșului unde asemenea brađi mai des se pot observa prin cimiterii, va compătimi pe acel orașan, în casa căruia va vedea tocmai în ajunul Crăciunului bradul înfrumșețat și iluminat, cugetând în gândul său: „Sërmanul ia murit fata său ficior“. Intocmai s'a generalizat și „stropitul“ din a două și a treia di de Paști. Us străin și acesta. Românul „stropesce“, „udă“ fetele pela Săn-Georz și pe alocurea și pe la diua numelui. Și va fi avënd și acest obicei rațiunea sa.

Asemenea lucruri sunt la tot cazul de desaprobat, căci datorința inteligenței române nu este să abandoneze caracteristicile datini pe cari poporul de mii de ani le-a conservat împreuna cu celelalte note ale individualității noastre etnice, și cari și ele au conservat pe popor; ci din contră să le susție și prin gustul său mai rafinat să le nobilizeze și facă înțrare în salóne.

Lăsând însă ađi una mâne alta din cele ale poporului nostru, ne vom pomeni la urmă că ne-am schimbat cu totul, am înțrat în alte pene; și acest lucru cuprinde pentru viitorul nostru mare pericol, căci

„Un popor numai prin datini, limbă

„Șinte, trăeșce și înfloreșce;

„Er când prin ele nu mai simțesce

„Incet, cu 'ncețul pierē să schimbă.“

Unele cercuri otăritóre din Sibiu au înțeles adevărul acestui memento și au căutat să restituie vieței noastre sociale dela Crăciun, bazele ce i se cuvîn, adevăc cele populare. Acesta s'a observat cu deosebire la „masa studenților“, a cărei conducători pe deplin înțeleg chemarea unei asemenea instituțiuni.

Aci s'a pregătit beneficianților elevi în ajun o cină, și cu această ocaziune s'a ținut o mică producțiune, la care au luat parte mai mulți onorațiori din Sibiu.

În fața acestora octavanul Ioan Bratu rostesc înaintea de tôte în numele beneficianților o vorbire, care prin frumuseța ideilor, ce le-a cuprins, îi face onore.

Sântele sërători ale „Nascerii Domnului“ — dișă dsa între altele — deșteptă veselie în tóți creștinii. Inima noastră încă saltă de bucurie, căci deși nu ne aflăm în sinul părinților nostri trupesci, totuși aci, unde ne aflăm, nu suntem străini, ci ne aflăm sub îngrijirea părintescă a Mecenaților nostri, cari s'au îngrijit a ne stränge la sinul lor și'n aceste momente sërătoreșci.

Precum la acest praznic și-a arëtad Dđeu iubirea nemărginită pentru nēmul omeneșc, așa și Mecenații nostri față de noi. Cuvine-ni-se deci, ca tot în aceste momente sërătoreșci să ne reînnoim manifestarea respectului și a recunoștinței noastre față de acei bărbăți, cari au pus temelie acestei instituțiuni și față de acele onorabile dómne, cari

i-au dat vieță. Și nu avem alte mijlóce de mulțămire și respătire, decât deoparte asigurarea, că ne vom nisui prin progres și purtare bună a ne face demni de ajutorul oferit, ér de altă parte sincerile noastre sentimente și inima, care se înalță la Atotputernicul, implorind mulți ani fericiți pentru Binefăcătorii nostri, ca să și văđă realizate așteptările legate de mesa studenților, să vëđă eșind de sub ocrotirea acestei instituțiuni o generație harnică, care să facă onóre națiunii în tóți ramii vieții culturale.

După vorbirea studentului Bratu au urmat 5 cãntări, reproduce de corul „mesei studenților“ și anume tropariul „Nascerea ta Christóse“ și trei colinde: „Bucurâte Impèrate“, „Dómne a Tale cuvinte“, „O ce veste minunată“ și de încheiere „Marșul mărinarilor“. Mai aies colindele au făcut asupra tuturor bună impresiune.

Terminând elevii producțiunea acomodată momentului, directorul „Albinei“ dl Parteniu Cosma, le adresază o alocuțiune plină de părintesci și româneșci sfaturi, accentuând mai ales bucuria, ce o simte, când vede, că beneficianții pe lângă împlinirea datorințelor de scolari, cultivă datinele strămoșeșci și dau prin această garanție, că înțrând în viața practică vor ținé la tot ce este românesc.

După aceste s'au servit bucatele conform prescriptelor bisericeii — de post.

Precând cele dela „mesa studenților“ s'au petrecut în cerc mai familiar, pe atunci „Seminariul Andrean“ s'a îngrijit, ca familiile române din Sibiu asemenea să se bucure de farmecul frumóșelor colinde, pe cari ca copii așa cu nerăbdare le așteptam.

Un grup de tineri clerici s'au prezentat adevăc în ajun la cele mai multe din familiile inteligenței Sibiene și au căutat mai multe colinde; ba tinerul Ioan Todea din Săcal s'a produs și cu Turca cu mult succes. Laudă clericilor și conducătorilor lor.

Cete de copii cu stéua și cu Vifteemul asemenea n'au lipsit, vestind cu graiul marele eveniment a căruia reamintire o prăsnuim; éră junii din Gurariului și din Oena-Sibiului ne-au delectat cu anticele jocuri: Romanul, Călușerii și Bătuta, reamintindu-ne obiceiul, care înainte de 1848 mai era în vieță, când 12-13 juni cutrierau țera producându-se pretutindenea cu complicatele figuri ale acestor danțuri naționale, cari pe timpul strămoșilor nostri au captivat atâtea matrónne romane.

Cu privire la danșurile aceste avem numai o observare, ca Călușerii să nu se producă în diua primă a Crăciunului, fiind aceea rezervată exclusiv Domnului.

În diua de Crăciun au oficiat sânta liturgie în biserica din Sibiu-cetate P. O. domni protopresbiteri și asesorii consistoriali Ioan Papiu, Zaharie Botu, Nicolau Cristea și ca diacon profesorul Ioan Popovici. Cântările liturgice le-a cãntat corul teologic ér irmo-ul sërătorii corul mixt, în decursul căruia s'a distins ca solistă dđora Geni Moga.

Cei ce în urma referințelor, în cari se află, n'au fost fericiți a gusta bucuriile Crăciunului la casă părintescă între ai săi cei mai deapropo, încă n'au rămas în aerul mo

FOIȚA.

LUMINA NOSTRĂ.

Fi binecuvântat Frankline, care în rășină și în atmosfera încărcată ai descoperit puterea magică, numită electricitate!

Fii blagosloviți voi tóți creatori de mașinării electrice, până la Edison mai marele meșter peste voi! Dar și mulțumită stabilității grandioșii din Sadu, care ni a făcut și nouă Sibiienilor posibil să vedem lumina, cea albă-albăstrie: lumina cea adevărată, ce se dice electrică. Trăiască lumina noastră!

Mai anul trecut numai a rësărit la noi lumina această minunată. Sibiuul s'a desbrăcat de vestmântul seu auriu, medieval. Hărbăuțele felinare de fotoghen au fost deparțate, depuse spre odichnă eternă în odaia de antichități a orașului. În locul lor s'au ținut în pereți la distanțe considerabile niste retorte pe sēma curentului electric. În piață s'au ridicat cele patru lampióne eliptice, astrii Sibiului, cari se lueiască în vëdzuchul nopții, ca ochii bălaurului.

Când a sosit momentul, iscusiiți diriguitor din Sadu, au dat drumul curentului,

ca Sibiuul să plutiască în lumină. Ce frumos ce frumos... Iți vine să joci horă mare în giurul lampelor din piață. Câte un hălăoiu de Cisnădiorian și câte un prisnel de Poplăcian se opresc sgăurându-se la ochii focoși ai bălaurului. Numai Nepomuc, recele și nemoritoriul Nopomuc, pasnicul mohorit al pieței pare a avé reserve, căci rămâne cu spatele cătră lumină. Nefericitul boem, martor al atător vécuri de întunecime, nu se pôte împăca cu ideile de modernizare ale lumii sibiene.

Trecem la ordinea diiei peste el. Sunt cele mai nenorocite ființe ómenii cari nu vor și nu pot să se acomodeze curentelor stăpânitoare, cum e și curentul electric.

Cu electricitatea a sosit o eră nouă pentru Sibiu. Nu însă era nouă cea politică, care o așteptăm de mult, ci după cum o găsim zugrăvită în cântarea noastră școlară:

„Pe când electricitatea

Căi ferate și vapor,

Nu erau încă nventate

Mergea totul fără zor...

...

Ađi sburăm pe căi ferate

În vagóne îndesați,

Sosim cu capetele sparte,
Nemâncați și degenerați“.

Curat eră nouă! Ne lipsesce tramwayul ca să fim desevirșiți.

Sperăm însă că în curënd se va face și această inovație și atunci posta dela Reșinari va ajunge și ea ad acta în casa de antichități a orașului, ca și felinarele de fotoghen de pie aducere aminte. O, civilizația asta cere multe jertfe!

Însă credeți că Sibiuul și-a schimbat fiziognomia în era cea nouă? Dómne feresce. Nu vë spăriați. Afară de cei patru monstri din piață — fala noastră — nu ne îmbulzesc lumina tocmai. Străđile principale pare că sunt iluminate cu lumini de sēu. Micile retorte par nise stearturi de mineri. Vitrinile prăvăliilor sunt cuprinse de o palidă „lumină visătoare“. Automatul marelui nostru reclamagiu Izak Cenuseșcu își face mendrele pe întunerec. Străđile laterale sunt uitate de D-zeu.

Acolo ómenii trăesc cu multe vécuri îndērēt, pe timpul lui Hecht sau a lui Harteneck...

Sărăcie cu ciucuri această nouă eră. „Mehr Licht, mehr Licht“.

Lumina electrică din Sibiu e ca o față frumôsă (nu fac aluzie), — când ți mai dragă lumea te părăsesce. Are tóne, capriții, — ca tot ce e modern.

Madame Rosalinda avuse mai deunădi soirée. (Îi dice pe nume, căci decând cu electrica ne îndeletnicim și cu franțuzasca.) Salonul era tixit de domnișóre și de tineri. De tavan atárnau două frumóșe globuri de sticlă, din care se resfira belșugul de raze ale luminei electrice. Razele, rësătățele, nemodestele, se jucau cu përul cărlionțat, cu frou-frou ul fetelor, se opriau pe obrăjorii, pe ochii, bnzele... lor. Uf, ce n'ai da adese-ori să fie o rază de lumină electrică, numai pe o secundă și să zăbovești fără sfială pe obrăjorii, pe ochii, buzele... lor. Scuzați, a fost o dorință trecătoare..

Conversația în salonul madamei Rosalinda e înfocată. Animația la culme. Totul e învêlit în lumină electrică, în fermecătóre lumină electrică.

Serena se apropie de pian și acompaniata de o amică cãntă cu glasu-i duios: „Liniștea mea-i tulbu...“

Aici se înterupe cãntarea. „...rată“ îi rămâne în gât. Lumină, caprițioșă lumină electrică s'a stins prin o putere suprafrășcă. Nenorocitul de curent s'a înterupt. În salon s'a făcut bezuă.

noton al singurității. De aceștia s'a îngrijit părinteșca bunăvoință a Excelenței Sale aducându-i în jurul ospitalității sale mese.

Astfel de astăzi nu ne mai putem plânge, că a trecut Crăciunul, fără a ne fi împărțit, ca Români de plăcerile datinelor poporului.

Christos s'a născut! Cinstiți învățăturile Lui!

Redacțional

Dispensat fiind onorabilul presbiter Gavriil Hango de la redactarea „Telegrafului Român”, comisiunea administrativă a tipografiei arhidiecezane mi-a încredințat, începând cu 1 Ianuarie v. 1898, mie redactarea acestei foi; eră eu am primit această onorifică însărcinare în speranță, că inteligența și mai ales clerul și învățătorimea noastră îmi vor da necesarul sucurs moral și material, ca astfel fără și în viitor cu demnitate să potă sta la postul de sentinela credincioasă a intereselor naționale și bisericesci ale poporului român.

Sibiu, 31 Decembrie, 1897,
Dr. Elie Cristea,
redactor.

Noutăți.

Freastimăților nostri colaboratori, corespondenți și cetitori le dorim din inimă un

An-nou fericit!

Iubileul Monarchului nostru. În Hofburg se fac deja pregătiri pentru sărbătorile din incidentul iubileului Monarchului, cari se vor începe în 28 și 29 Novembre a. e. și vor dură mai multe zile. E. aproape sigur că la iubileu vor lua parte împăratul Wilhelm al Germaniei, Albert, regele Saxoniei, părechia moștenitoare a Italiei. Nu se știe însă, dacă țarul Nicolae va participa la iubileu în persoană sau va fi reprezentat de către arhiducele Vladimir.

Mărtea baronului Schönfeld. Inspectorul suprem al armatei comune, Corps-comandantul Anton Schönfeld a încetat din viață Vineri dimineața. La anul nou, simțindu-se rău s'a reîntors dela Praga la Viena, unde s'a supus unei operații, care însă nu i-a schimbat bola spre bine.

Joi seara a început a-i fi tot mai rău și Vineri dimineața deja nu mai era între cei vii. Inmormântarea i-s'a făcut Duminecă cu mare pompă.

Cristian regele Daniei și va serba în Aprilie a optzecea aniversare a născerei sale. Doi monarhi: împăratul Rusiei și al Germaniei vor participa la această mare sărbătoare a Daniei și deci se vor întâlni în Copenhaga.

Situația momentului (adecă a noastră) e de nedescris. Tăcerea completă. Nu cutezam să ne mișcăm sau să vorbim, fără a călca eventual regulele bontonului afurisit, fără de a ne călca pe picioare... Ei, de-ai ști încalte când anume încetăză curentul, te-ai mai gândi și ai ști ce tinută să observi la adecă, — așa însă pe surprinsele n'ai decât să stai mut și priponit!

Serena întrerupse tăcerea, chemând pe mamă-sa, pe madame Rosalinda, să aducă „stearin”.

Până unaltă însă se ivi erăși sugubețul de curent. Lumina din globurile de sticlă erăși ne cuprinse în brațe. Isbucnirăm cu toții în ris, căci e de ris un intermezzo atât de romantic și neprevăzut. O, și vă asigur, că nu pôte fi ceva mai frumos, decât a vedea pe Serena ridând la lumina electrică.

Aseră am eșit la stradă. Ningea, — și cui nu-i place să se plimbe seara pe stradă prin ninsore, să și ofere fața arzândă fulgilor de zăpadă, să și simță mustăciora făcându-i se măciucă, să și priviască lințolul de zăpadă îmbrăcând strășile, peste cari lumina electrică se așterne, mărind feeria eranii? Cu-i nu-i place să se întiniască cu copilele noastre, — parol, admirabile copile, — cari venind dela

Ex-regele Milan — comandant suprem. Milan, fostul rege al Sârbiei a fost numit comandat suprem al armatei active din Sârbia. Comandurile militare au primit cu bucurie numirea acestă, și au hotărât a-l felicita din incidentul anului nou pe noul șef. Numirea — se dice — s'a făcut pur din cauze militare.

Magna petis! „Ellenzék” din Cluș are știre telegrafică din București că guvernul român ar fi interzis, ca în școala maghiară catolică din București limba de propunere se fie cea maghiară, ci magiara să fie numai studiu secundar. „Ellenzék” trăgând o injură guvernului român, pretinde, ca, precum la noi în Ungaria în școlile confesionale române limba de propunere este cea română astfel și în România în cele magiare (?) limba de propunere se fie magiara... Bună glumă!

Urcarea taxelor postale. Guvernul a hotărât urcarea multor poziții din tarifa taxelor postale. Ordinația în privința acestă se va lansa după-țe legea regulătoare a computării obligitoare cu corone va fi alcătuită. Urcarea taxelor se va face în deosebi în comunicările postale cu străinătatea. În circulația internă mai esențială va fi urcarea taxelor epistolelor recomandate. Se dice că taxa de 10 fileri pentru epistolele recomandate se va urca la 25 fileri. Aceștia din pricina numărului enorm de mare al epistolelor recomandate ce circula în țară.

La Hódmezővásárhely earăși un incident de senzație: Căpitanul de poliție Póka László și concipistul Goszthonyi Sándor, în urma unor defraudări descoperite la cassa orașului, și-au stins viețile prin câte un glonț. Póka a defraudat 95 fl. și sumedenia de juvaere, ce erau poliție în deposit. Concipistul a defraudat suma de 400 fl., care a și restituit-o, avea însă păcatul de a fi falsificat documente publice. În afacerea defraudării banilor orașului sunt amestecați și alți funcționari în potriva cărora s'a pornit investigație.

Un renegat român. În adausul de Crăciun al țiarului „Budapesti Hirnap” a apărut un articol intitulat: „Lanku, a havasok királya. Az 1848—1839 evi oláh lázadás. Irta Turgyán Adorján”. Articolul e plin de invective și de minciuni la adresa noastră, cum suntem obicinuiți a ceti în fiecare an în foile ovreiesci. Autorul obscur ce iscălesce Turgyan, cum aflăm, face parte din tabăra odioasă a renegaților români adăpostiți în redacțiile ovreiesci din Budapesta. În „Tribuna” din 28 Dec. v. unchiul acestui individ, preotul gr.-cat. George Șuta, din Moftinul mic, indignat și scârbit de înjositoarea purtare a nepotului seu îl demască obștei române. Spune, că acest lăpădat de neam e fiu de preot, crescut cu prescură românească, absolvent de seminarul din Gherla și acum, drept mulțămită- își insultă neamul. Etă cum părintele Șuta își încheie scrisoarea sa din „Tribuna”: „Deci lanku, românesc

se știe, că de câte ori vom fi insultați în numita fôie („B. H.”) insulta vine din par-tea unui om, care a mâncat prescură românească, și care a crescut pe bani românești. Er pe tinerii universitari din Pesta îi fac atenți să se ferescă de el, căci hic niger est, hunc tu Romane caveto”. Astfel cuvintele unui unchiu, cari sună ca un blastem asupra nepotului seu. Și blastemul lui e blastemul neamului.

Consulul României la Viena, Wilhelm v. Lindheim a repauset Joi în 6 Ianuarie n. în Viena, în urma unei bóle grele.

Faptă creștinăscă. Duminecă, în 2 a l. e, nou a avut loc la Arad o frumoasă sărbătoare școlară. La inițiativa presidentului său, a dlui Dr. N. Oncu, comitetul parochial din Arad a provădit cu îmbrăcăminte 80 școlari orfani. Impărțirea acestor daruri s'a săvârșit în localul casinei „Asociației Aradane” în prezența unui public distins. Suma de 260 fl. cât au costat acele îmbrăcăminte s'a acoperit din interesele fundației de binefacere a dómnei Maria Oberenez (30 fl.), din ajutorul băncii Victoria (40 fl.), din al băncii „Prima Aradană” (15 fl.), din colectă (130 fl.) din contribuirea de 10 fl. a dnei Oberenez și din cassa comunei bis. Impărțirea darurilor a fost împreunată cu o festivitate pióasă, școlarii au cântat imnuri ocașionale și au rostit rugăciuni.

Băi de aur pe pământ românesc. „Kolozsvár” scrie, că pe teritorul comunei Românești Mesterheriz, din comitatul Turdaria s'au descoperit două noi băi de aur. În afundime deja de 10 metri dela suprafața pământului se afla pături bogate de aur, cari se prețuesc din partea cunoscătorilor de aur la milioane. — Pământul e românesc, aurul însă al cui va fi?

O descoperire de senzație. În zilele aceste s'au lăsit prin foile vieneze o veste senzațională, care va fi primită de lume cu aceeaș admirație, cu care a fost primită scirea despre limfa lui Koch. E vorba de o descoperire a unui renumit medic din Viena, a profesorului Dr. Schenk, care dacă va fi reală, are să fie cel mai de frunte triumf al științei medicale din vécul acesta. Dr. Schenk este embriolog renumit și se ocupă deja de ani mulți de problema: cum s'ar pute determina sexul omenesc încă înainte de nascere prin o influință asupra embrionului? După îndelungate studii, dice-se, că Dr. Schenk ar fi isbutit definitiv a deslega această problemă, lucru ce l'ar pute dovedi cu argumente științifice și practice. Schenk garantează posibilitatea născerii de băiat sau băiată — după plac — fără ajutor operativ, ci numai prin influințarea embrionului... E pôte superfluu să mai spunem, că în urma acestor sciri Dr. Schenk a devenit un personaj de renume universal. Toți fiziologii cari până acum s'au ocupat de această problemă au muncit înzădar. Cercuirile cari cunosc pe Dr. Schenk se esprimă favorabil despre el. Bărbați de știință

ca Virchow, Hertweg etc au declarat în zilele aceste, că îl țin pe Schenk de competent și capabil a deslega chestiunea această de importantă. Dr. Schenk a declarat unui interviewer, că își va comunica dovedile sale în materia această numai la tomnă. Să mai așteptăm deci...

Pentru preoții și învățătorii nostri. Dece-re-ce restanțele cu abonamentul țiarului nostru pe anul 1897 se urcă la suma de aproape 10,000 fl. autoritatea bisericăscă a luat măsuri escepționale pentru încasare. Aducem această la cunoștința preoților și învățătorilor nostri spre evitarea de alte neplăceri.

Bibliografic.

Abonament pe 1898. Primim următoarele: Deschidem abonament nou la „Familia” pe anul viitor, cu condițiunile însemnate în fruntea toii și anume: pe un an cu 8 fl, pe 1/2 de an cu 4 fl, pe 3 luni cu 2 fl, pentru România pe an cu 20 lei.

Fôia noastră va eși și în anul viitor regulat, în fiecare Duminecă, pe 12 pagini tipărite des.

Va cuprinde nuvele, schițe, piese teatrale su verie de călătorie, poesii articoli de știință și de petrecere, informațiuni din lumea literară artistică română și despre mișcările vieții sociale de la noi.

Vom stăruii să putem da cât de multe portrete și ilustrațiuni reușite, atârând numărul și înmulțirea lor de la spriginul ce vom obține.

Ne rugăm cu insistență ca abonamentele să se facă plătinde-se regulat înainte, căci neplătite astfel ni-se încurcă socotelile și ni-se fac greutăți. Cu asemenea creditări am perdut mii de flori; de aceea începând din anul viitor, numai acelora le vom trimite fôia, cari ne-au răspuns abonamentul Este mai ușor ca cineva să plătească câte 8—4—2 fl, decât să anticipăm noi pentru atâția sute de flori în tipografie, unde avem termine fixe de plătire.

Iar aceia, cari nici pe anul curent n'au răspuns încă costul de abonament, poftescă a-și face datoria până la sfârșitul anului, căci atuncea se va sista expedirea pentru toți.

Numere de probă trimitem cu plăcere, dar apoi nu expediem fôia decât numai acelora, cari ni o cer.

Premii pentru abonați. Abonații „Familiei” cari vor răspunde abonamentul pe un an, vor primi aproape în cinste pe un preț bagatel de 1 fl. 10 cr. următoarele tablouri și cărți:

Inaugurarea mănăstirii Curtea-de Argeș. Portretul reginei României, în costum național.

Istoria lui Mihai Viteazul de N. Bălcescu,

Lira mea, poesii de Iosif Vulcan. De la sate, nuvele de același Cichindeal, discurs de recepțiune la Academia Română, de Iosif Vulcan.

Stefan vodă cel tinăr, tragedie istorică în 5 acte, premiată de direcțiunea Teatrului Național din București, de Iosif Vulcan.

Iar cei ce se vor abona pe 1/2 de an, vor primi asemenea pentru 1 fl. 10 cr. următoarele:

Inaugurarea mănăstirii Curtea-de Argeș;

Lira mea;

De la sate și Stefan vodă cel tinăr.

De ambele premii însă vor beneficia numai aceia, cari vor trimite abonamentul până la 1 Februarie st. n. 1898, adaugând și costul de câte 1 fl 10 cr

Altoia nu se vor trimite, nici nu vor avea drept să le reclame, plătindele mai târziu

Cei ce colectează 5 abonați noi pe anul întreg, primesc un exemplar din fôie gratuit, dimpreună cu toate premiile acordate abonaților pe același timp; după 5 abonați noi pe 1/2 de an, primesc gratuit fôia și premiile potrivite; iar după 5 abonați de 1/4 de an, primesc gratuit fôia pe același timp

Oradia-mare 19/31 Decembrie 1897.

Redacția și administrația „Familiei”.

sta fetele gingașe și norvoșc rămân în odașia lor cea caldă. Și deii bine fac....

Ei, astfel e lumina noastră.

Și seri de aceste intunecose (intunecimi parțiale) avem mai multe prin Sibiu. Serile aceste din strășile unui oraș modern ca al nostru se deosebesc de cele de sate numai prin faptul, că la noi nu se aude lătratul cânilor, nici cântecul corului de coșoi, — încolo ca la țară. Trăiască lumina noastră!

O, unde sunteți timpuri patriarhale, când electricitatea era încă un tesaur ascuns pe sēma Sibienilor, când trăiam în împărăția fotoghenului, când studenții se urcau pe stēlpii din colțurile de stradă și-și luau din felinarele cele afumate vasul cu feștilă și cu cilindru cu tot, ca să și le ducă în odaia cea rece și să se lumineze?

Trecut-au tôte. Astăzi progresăm. Astăzi nu te mai trimite cu „carul cu boii” în lumea cealaltă ci cu electricul. Hm, ce eră nouă, ce eră nouă! —

Sibiu, 24 Decembrie, 1897.

Fidelio.

Biblioteca pentru toți. Numeri noi. Cunoscută și mult apreciată „Biblioteca pentru toți” a dat la lumina acum în Nrii. 136—148 Codul de procedură civilă adnotat de cunoscutul magistrat Hamangiu. Tot acest autor cuprinde și No. 149—151 cu Legea judec. de pace a timbrului și autentificărilor oferind astfel pe un preț foarte mic nește lucrări necesare oricărui cetățean în volumase portative și frumos imprimate.

No. 123 al „Bibliotecei” cuprinde o frumoasă lucrare de marele economist M. Bloch, intitulată Mamele celebre, o minunată carte de educație și morală.

Ceă ce se recomandă mai cu seamă e Calendarul Bibliotecei pentru toți care e un frumos și bun calendar pe anul viitor. Un exemplar 50 bani.

Cu ocazia sărbătorilor librăria Storek și Müller a mai scos la lumina nouă cărți poștale cu Palatul cel nou al poștelor și — un lueru ce se face pentru prima dată la noi și e merit să aibă un succes ne mai auzit — 39 de feluri de cărți poștale omoristice ilustrate în culori.

Prețul unei cărți este numai 10 bani.

Prospect.

Inteligenta română din Oradea-mare și împrejurime a lansat acest prospect, care vorbește destul de clar.

Noi recomandăm din totă inima prospectul publicului nostru.

La redacțiunea noastră stă deschis un prospect pentru subscrieri.

Între acei 22 subscriși la acest prospect dăm de bărați probați în cele financiare, ca directorul „Silvaniei” A. Cosma, directorul „Victoriei” Nicolau Oncu, apoi întregă inteligința din Oradea-mare.

Prospect

pentru înființarea unui institut de credit și economii, societate pe acții, în Oradea-mare (Nagyvárad) sub numele „Bihoreana”.

1. Subscriși fondatori luăm inițiativa pentru întemeierea unui institut de bani, pe timp nedeterminat, sub firma: „Bihoreana” institut de credit și economii, societate pe acții, în Oradea-mare (Nagyvárad).

Scopul societății este a deșteptă spiritul de economie în toate clasele societății, prin depuneri spre fructificare; și prin deschidere de credite solide, a înlesni orice lucrare onestă pe terenul agriculturii, industriei, comerțului și altor afaceri economice.

2. Societatea se înființează cu un capital de 200,000 fl. sau 400,000 corone.

3. Capitalul social de 200,000 fl. respectiv 400,000 corone se împarte în 2000 acții de câte 100 fl. sau 200 corone.

4. Subscrierea acțiilor se încheie cu ziua de 15 Martie 1898 st. n.

5. La subscrierea acțiilor sunt a se plăti 10% din valoarea nominală a acției, adică după fiecare acție câte 10 fl. sau 20 corone și 2 fl. sau 4 corone de la fiecare acție ca spese de fondare.

La 30 de zile după adunarea generală constituantă vor fi a se plăti direcțiunii 20% din valoarea nominală a acțiilor, adică după fiecare acție câte 20 fl. sau 40 corone.

6. Era restul de 70% va fi a se plăti la provocările direcțiunii; înse direcțiunea nu va pute pretinde plățirea în rate mai mari de 10% și în termeni mai scurți de câte 3 luni.

7. Fondatorii își susțin dreptul de a alege prima direcțiune, pe trei ani. (Legea comercială §. 183.)

8. În cazul când s'ar subscrie mai multe decât 2000 acții, reducerea se va efectua în proporțiune de la aceia, cari au subscris mai multe acții.

Adunarea generală constituantă poate decide înse și ridicarea capitalului social până la suma subscrișă.

Oradea-mare 23 Septembrie 1897.
Iosif Vulcan, redactor și proprietar în Oradea-mare. Nicolau Z'gre, avocat în Oradea-mare. Toma Păcală, protopop în Oradea-mare. Iosif Roman, avocat în Oradea. Dr. Coriolan Pap, avocat în Oradea-mare. T. Kővári, președinte capit. în Oradea. Petru Mi-

huțiu, protopop gr.-cath. în Oradea-mare. G. Pop de Băsesci, propr. în Băsesci. Dr. Florian Duma, avocat în Oradea-mare. Samuel Ciceronescu, prof. prep. în Oradea. Vasiliu Ignatu, adv. și propr. în Beiuș. Dr. Aurel Lazar, adv. în Oradea. A. Palladi, preot și proprietar în Feneș. Andreiu Horvath, presbiter în Oradea. Dr. Gavriil Cosma, avocat și proprietar în Beiuș. Dr. I. Nichita, avocat în Șimleu. Victor Illyes, proprietar în R. Cristur. A. Cosma, director executiv al „Silvaniei” în Șimleu. Mihaiu Veliciu, adv. în Chișineu. Petru Pantea, comerciant în Oradea. Dr. Nicolau Oncu, directorul institutului „Victoria” în Arad. Dr. Iustin Pop, adv. și propr. în Tinca.

Mulțămită publică.

La inițiativa subscrișului comitet s'a pus basă la fondul întemeiat „în amintirea iubitorilor reșoși” alimentat din sumele de bani pe cari rudeniile și prietini iubitorilor reșoși le ar dăruii fondului, sume pe cari de altfel le-ar fi destinat pentru cununi. Din acest fond, administrat de „Reuniunea socialilor români din Sibiu”, comitetul Reuniunii va distribui cu timpul ajutoare bănești văduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiu foști membri ai Reuniunii.

Suntem în plăcută pozițiune de a constata că ideea concepută de noi a aflat răsune, încât adecă din cazul trist al trecerii la cele eterne a mult regretatului Dr. Aurel Brote, ni s'au pus la dispozițiune în memoria decedatului:

Prin dl prof. seminarial Dr. D. P. Barcianu	fl. 8.—
Prin N. N.	„ 10.—
Prin un „devot al reșosatului”	„ 2.—
Prin subscrișul president	„ 5.—
In total deci	fl. 25.—

pe cari împreună cu un prisos de fl. 2.80, dela cununa reșosatului Ioan Morariu, fost membru în comitetul Reuniunii noastre, și am depus la institutul de credit și economii „Albina” spre fructificare.

Ne luăm voe a aduce susnumiților dăruitori mulțămitele noastre sincere.

Din ședința comitetului „Reuniunii socialilor români din Sibiu” ținută la 18/30 Dec. 1897.

Victor Tordășan, George Poponea, pres. notar.

Poșta redacțiunii.

Părintelui T. în B. „Sărbătorea hramului săntului Nicolae” nu se poate publica. Inceptul este scos din o vorbire roștită de curând în Budapesta.

Pseudonyma „Astra” în loc. Poesia dtale „O dată” ca încercare ne-a plăcut mult, indeosebi următoarea strofă din urmă:

„Șatunci de durere învinsă
In sufletul meu am privit
Și cele mai scumpe odoare
Ascunse-acolo am găsit”.

Întregă înse nu e publicabilă. Trimite-ne mai multe ca să alegem. Sperăm, că nu e prima nici ultima dtale poesie!...

Mulțămită publică

domnului Franz Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, Austria-de jos, inventatorul theeii de curățirea sângelui anti-reumatic și anti-artritic. Curățitor de sânge pentru podagră și reumatism.

Dacă pășesc în publicitate, o fac pentru că mai întâiu imi țin de datorie a exprima d-nului Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, cea mai sinceră mulțămită, pentru serviciile, ce mi le-a făcut thee sa curățitoare de sânge în durerile mele reumatice, și apoi a face atenți și pe alții, cari sufer de această boală, asupra acestei thee excelente. Nu sunt în stare a descrie durerile ce m'au torturat în decurs de 3 ani, la ori-ce schimbare de timp, de cari nici medicini, nici folosirea băilor de pușcă din Baden lângă Viena, nu m'au putut scăpa. Mă făvăleam în pat nopti întregi fără somn, apetitul imi scădea văgând, proștițiam rēu și întregă puterea corporală imi scădea. După o folosire de 4 săptămâni a numitei thee, nu numai am scăpat cu totul de dureri, și sunt liberă și acum după ce nu o mai folosesc de 6 săptămâni, dar întregă, starea sănătății mi s'a îmbunătățit. Sunt convinsă că fie-cine, care va lua refugiu la această thee contra astorfel de boale, va binecuvânta ca m'ine pe inventatorul aceleia, dl Franz Wilhelm.

Cu distinsă stimă:

contesa Butschin-Streitfeld,
soție de vice-colonel.

Deposite en gros în Sibiu la domni: Franz Jahn Söhne, J. B. Misselbacher sen., F. A. Reisenberger și farmacia J. C. Molnar. [197] 8—12

Ad. Nr. 566/1897. [243] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de cl. III. Borgo-Suseni, din protopresbiteratul gr.-or. al Bistriței, se escrie prin această concurs, cu termin de 30 zile, dela I-a publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post, dau un venit sigur anual de 402 fl. 80 cr. după cum s'au statorit în ședința din 7/19 Decembre 1897 a comitetului parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile de concurs, instruite conform legilor din vigoare, subscrișului oficiu ppresc, până la terminul deschis, și a se presenta în vre-o Duminecă séu sărbătore în biserică, spre a cânta, predica séu celebra, a face cunoscință cu poporul și a-și trage înformațiuni directe, observându-se în privința această dispozițiunile „Regulamentului pentru parochii”.

Oficiul protopresb. rom. gr.-ort. a tractului Bistriței, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Borgo-Bistrița, la 7/19 Decembre 1897.

Simion Monda,
protopresb.

Ad. Nr. 567/1897. [244] 2—3

Publicare de licitare.

Edificarea bisericei, din parochia gr.-ort. Borgo Suseni, ppresbiteratul Bistriței, se va da în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuende în 7/19 Ianuaru 1898, la 2 ore d. a. în școala confesională de acolo.

Prețul de strigare, conform preliminarului de spese este: 11,000 fl.

Întreprindătorii, cari vor voi a licita au să depună vadiu de 10% după prețul strigării.

Vadiul minusoferentului, cu care se va încheia contractul, va rămâne ca cautiune până după colaudarea edificării.

Planul, preliminarul de spese, și condițiunile de licitare, se pot vedé în vremea la epitropia parochială din Borgo Suseni.

Oficiul ppresb. al tractului gr.-ort. a Bistriței, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Borgo-Bistrița, la 7/19 Decembre 1897.

Simion Monda, Pavel Beșă,
protopop. adm. par. inter.

Nr. 326/1897. [245] 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parochiei de clasa a III. Feldióra secuésă se publică prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în țiarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 491 floreni. v. a.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parochii se pot lua la comitetul parochial și la oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat

Feldióra-secuésă 21 Octobre 1897.

Oficiul protopresbiteral al tractului Turdei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Teodor Ciortea,
adm. ppresb.

Contra tusei

și răgușelii sunt cel mai bun mijloc bombónele Pemetefti a lui Réthy. Se află în toate farmaciile. Prețul unei dose 30 cr., 5 dose espedeză franco farmacia Adler din B.-Ciaba. Numai atunci veritabile, dacă stă pe fiecare dosă subscrierea următoare: [239] 3—10

Pemetefti Réthy

În Tipografia archidieceșană au apărut:

I. C. Panțu:

Curs complet
de
corespondență comercială
à fl. 160

Procent,
Promil,
Interese

și
Teoria
conturilor
curente
à fl. — 40.

Se pot procura din

Librăria archidieceșană, Sibiu.

În Tipografia archidieceșană au apărut:

Sidoxia,

cestiunea dotațiunii archiereului ortodox-român din Transilvania

de

Matei Voileanu.

Prețul 30 cr.;

Alexandru Roman, 1826-1897.

Material pentru biografia și activitatea lui

de

Ilie Dinurseni.

Prețul 40 cr. și

Un vis,

narațiune din viața unui preot

de

Gavriil Hango.

Prețul 20 cr.

Se pot procura din

Librăria Tipografiei archidieceșane Sibiu.

În tipografia archidieceșană a apărut:

CATECHISM

pentru învățământul religiunii drept-credincioșe răsăritene

de

Moise Toma,

prelucrat de

Simeon Popescu,

ediția VIII.; prețul legat 20 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidieceșane Sibiu.